

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların, Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

Eylem Ertuğ ERTUĞRUL
Zonguldak Milletvekili
İçişleri Komisyonu Üyesi

Zonguldak Merkez ve çevre ilçelerinde 8-9 Temmuz 2023 tarihlerinde etkili olan yoğun sağanak yağışların sel felaketine dönüşmesi sonucunda bölge halkı maddi kayıplar yaşamıştır. Zonguldak – Ankara yolu sağanak nedeniyle, Zonguldak – İstanbul yolu da heyelan sebebiyle ulaşıma kapatılmıştır. Bugün itibariyle heyetimizce yerinde yapılan keşiflerde can kaybı olmadığı ancak ev ve işyerlerinde su basmasından kaynaklı maddi hasarlar meydana geldiği tespit edilmiştir. Trafo merkezlerinin de su altında kalmasıyla birlikte Çaycuma, Gökçebey, Devrek ve Kdz. Ereğli'nin bir kısmına geçici süreliğine enerji verilememiştir.

İlçelerde metrekareye düşen yağış miktarı şu şekildedir; Çaycuma 173,2 mm, Zonguldak merkez 159 mm, Gökçebey 147,2 mm, Devrek 130 mm, Ereğli 129,8 mm, Kozlu 113,6 mm, Alaplı 89 mm, Kilimli 87 mm.

Kuvvetli yağışla debisi yükselen Üzülmaz Deresi'nin denize sürüklediği atıklar Zonguldak Limanı'nda toplanmıştır. Çok sayıda plastik şişe, cam şişe, ağaç ve odun parçası ile çeşitli atıklar dalgaların etkisiyle sahil şeridinde kirliliğe neden olmuştur. Dereden akan çamurlu suyun da denizin rengini değiştirdiği gözlemlenmiştir.

Yağışlardan en çok etkilenen Zonguldak ilimiz Devrek ilçesi Karşıyaka Mahallesi'nde Çomaklar Deresi'nin taşmasıyla ev ve işyerlerinde, işyerlerinin depoları olarak kullanılan alanlarda su basmasından kaynaklı maddi hasar olduğu görülmüştür. Aynı zamanda yine Devrek İlçesi'nde selden etkilenerek suya kapılan araçlar olduğu bilgisi tarafımıza iletilmiştir. Suyun yüksekliği evlerin giriş katlarına kadar çıktığı bu nedenle de büyük zarara sebebiyet verdiği görülmüştür.

Devrek ilçesinde Devlet Hastanesi'nde ve Gökçebey İlçesi Devlet Hastanesi'nde su baskını yaşandığından acil servisler kısa süreliğine devre dışı kalmıştır.

Geçtiğimiz yıl Haziran ayında yine bölgemizde sel felaketi yaşanmış ve bir çok ev, işyeri, tarım alanı hasar görmüştür. Bölgemizin coğrafi yapısı nedeniyle, bölge halkı seller, su baskınları ve taşkın riskiyle yaşamaya alışmıştır. Ancak her yıl yoğun yağış yaşanan her dönemde bu yağışların bir felakete dönüşmesi ve maddi manevi kayıplara yol açması bölge halkını son derece yıpratmıştır.

Bu çerçevede;

- 1) 8-9 Temmuz 2023 tarihlerinde Batı Karadeniz'de Zonguldak ilimizi de içine alan 10 ili etkisi altına alan yoğun sağanak yağışın sel felaketine dönüşmesinin nedeni nedir?
- 2) 2019 yılında Bakanlığımızın 'Batı Karadeniz Havzası Taşkın Yönetim Planı'nda öngörülen çok yüksek tedbir önceliğinde yer alan 51 tedbirin 20 tanesi Zonguldak için belirtilmiştir. Bu tedbirlerin kaç tanesi alınmış, kaç için gereken çalışmalar tamamlanmıştır? Devam eden çalışmalar varsa bunlar hangileridir?
- 3) Sel dolayısıyla Zonguldak ve çevre ilçelerinde tarım alanlarında ciddi maddi kayıplar yaşanmıştır. Çiftçilerimizin zararlarının karşılanması için ne kadar ödenek ayrılmıştır? Hangi ilçelerde kaç hane ve tarım arazisi ne kadar zarara uğramıştır?
- 4) Zarar giderimi için selden etkilenen 9 ile toplam 360 milyon 700 bin lira ödenek gönderildiği açıklanmıştır. Bunun ne kadarı bölgemizdeki çiftçilerin zararının giderilmesi için ayrılmıştır? Zonguldak ve ilçelerine bu ödenek hangi kriterlere göre bölüştürülmüştür?
- 5) Tarım sigortasından faydalanmayan çiftçilerimizin ya da Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan çiftçilerimizin de zararları karşılanacak mıdır?
- 6) Ödeneğin dağıtımı tamamlanmış mıdır? Tamamlanmadıysa kaç vatandaşa ödeme devam etmektedir?
- 7) Zonguldak ve ilçelerinden kaç vatandaşımız sel dolayısıyla, sel yardımı başvurusunda bulunmuştur? Bunların kaçına olumlu dönüş yapılmıştır?
- 8) Ayrılan ödeneğin ödeme koşul ve kapsamı nedir?
- 9) Tespit edilmiş ya da tespit edilecek zararlar nasıl telafi edilecektir? Bu zararların kamu bütçesinde oluşturacağı yük ne kadar olacaktır?
- 10) Bölgemizde sık sık yaşanan sel, su baskını, taşkın, heyelan gibi doğal afetlere önlem alınabilmesi için Bakanlığınız belediyelere ödenek ayırmakta mıdır?
- 11) Geçen yıl yine Batı Karadeniz bölgesini etkisi altına alan sağanak sonucunda sel felaketi yaşanmış; evler yıkılmış, sele kapılıp kaybolan vatandaşlarımız olmuştur. Yaşanan afet sonucunda dönemin Tarım ve Orman Bakanı, selden etkilenen Zonguldak'ta tarım arazileri zarar gören yurttaşlara "Sigorta imkanını kullanırsanız, ne beni görmenize gerek kalır ne bir başkasını" ifadelerini kullanırken, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı " Bölgenin kaderi, sonuç itibarıyla Karadeniz bölgemiz çok yağış alan ve coğrafi yapısı itibarıyla de oldukça meşakkatli bir coğrafya" şeklide açıklamalarda bulunmuştu. Bölgemizde belirli aralıklarla yaşanan yoğun yağışların sürekli aynı sonuçlara sebebiyet vererek sel felaketine dönüşmesi kader midir? Yoksa Bakanlığınızın çalışmalarının yetersizliğinden midir?
- 12) Yoğun yağışların sele dönüşmemesi, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğinin sağlanması için Bakanlık olarak bundan sonra neler yapacaksınız? Benzer sel felaketlerinin yaşanmaması için gereken tedbirler alınacak mıdır? Seli önlemek için gereken yatırımlar hızla yapılacak mıdır?